

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

**ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

**МАТЕРІАЛИ
круглого столу
ОСОБИСТА БЕЗПЕКА В ДІЯЛЬНОСТІ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ, ЯК ЗАПОРУКА
ЯКІСНОГО ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ
ЗАВДАНЬ**

**05 лютого 2021 року
м. Ірпінь**

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету державної фіскальної служби України (протокол від «11» лютого 2021 № 1).

Організаційний комітет круглого столу

Голова:

ЧМЕЛЮК Василь Васильович – проректор з питань підготовки кадрів податкової міліції – начальник факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції, к.ю.н.

Заступник голови:

ГРИЦУК Віктор Леонідович – начальник кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, к.ю.н.;

БУХТІЯРОВ Олексій Анатолійович – заступник начальника кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, к.ю.н.

Члени організаційного комітету: (редакційна колегія)

ЄРЬОМЕНКО Едуард Анатолійович – професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, к. пед. н., Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, майстер спорту України міжнародного класу, Заслужений тренер України;

АНТОНЕНКО Сергій Анатолійович – професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, к. н. з фіз. вих. та спорту, доцент;

ПАРАНИЦЯ Сергій Павлович – професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, к. ю. н., доцент;

БАДЬОРА Сергій Миколайович – доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, к. пед. н.;

ЛИСЕЮК Андрій Миколайович – професор кафедри оперативно-розшукової діяльності, к.ю.н.;

КОВАЛЬ Микола Васильович – професор кафедри адміністративного права і процесу та митної безпеки, к.ю.н., професор;

АНДРУЛІС Йонас Юозо – старший викладач кафедри військової підготовки.

- О-75 Тези доповідей круглого столу «Особиста безпека в діяльності правоохоронних органів, як запорука якісного виконання службових завдань» (05 лютого 2021 року). Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 141 с.

Автори спрямували свій науковий пошук на аналітичного зіставлення загальних підходів до забезпечення особистої безпеки під час виконання службових завдань, володіння прийомами особистої безпеки в типових та екстремальних ситуаціях в структурі професійної діяльності фахівця спеціальності «Правоохоронна діяльність».

За достовірність фактів, цитат, імен, назв та інших відомостей несуть відповідальність автори.

ЗМІСТ

ГРИЩУК В. Л. Ключові фактори забезпечення особистої безпеки працівників правоохоронних органів в умовах загострення епідеміологічної ситуації в Україні	5
БУХТІЯРОВ О. А., БУХТІЯРОВА І. Г. Медичне забезпечення працівників правоохоронних органів, як складова їх особистої безпеки	9
ШАПОВАЛОВ Б. Б., ЄРЬОМЕНКО Е. А. Формування понять індивідуального ризику та особистої безпеки у співробітників правоохоронних органів за методиками бойового і поліцейського хортингу	14
ОСТАПЕНКО О. І., ЄРЬОМЕНКО Е. А. Бойовий хортинг у забезпеченні особистої безпеки співробітників правоохоронних органів під час оперативно-службової діяльності	20
МАНЯКОВ І. В., НІКУЛІН М. О. Особливості підготовки та персональні навички персоналу державної прикордонної служби у районах здійснення Операції Об'єднаних Сил на сході України	25
ЄРЬОМЕНКО Е. А. Бойовий хортинг: умови володіння прийомами особистої безпеки працівниками національної поліції України	29
ПОЛТОРАЦЬКИЙ С. С., ЄРЬОМЕНКО Е. А. Методичні прийоми системи бойового хортингу при навчанні засобам особистої безпеки співробітників правоохоронних органів	34
КОВАЛЬ М. В. Дотримання прав людини запорука особистої безпеки працівника правоохоронного органу	40
АНТОНЕНКО С. А. Структура особистої безпеки, її елементи в професійно-психологічній готовності та захищеності працівників органів правоохоронних органів	46
ЄРЬОМЕНКО Е. А., АНДРУЛІС Й. Ю. Бойовий хортинг: принцип законності у забезпеченні правоохоронними органами особистої безпеки громадян	50
БАДЬОРА С. М. Концепт особистої безпеки у практичній діяльності працівників правоохоронних органів	56
ПАРАНИЦЯ С. П. Поняття безпеки особи та особистої безпеки працівника правоохоронного органу в службовій діяльності	61
ЛИСЕЮК А. М. Особиста безпека оперативних працівників правоохоронних органів	64
БУТОК О. В. Особиста безпека важлива складова в службовій діяльності співробітників правоохоронних органів України	67
ЗВЄРСВ А. В. Бойовий хортинг у системі забезпечення особистої безпеки співробітників поліції	70
ТІШИН А. В. Бойовий хортинг: поняття особистої безпеки співробітників поліції	76

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ПІД ЧАС ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Остапенко Олександр Іванович,

завідувач лабораторії фізичного розвитку та здорового способу
життя, кандидат педагогічних наук, Інститут проблем виховання
Національної академії педагогічних наук України

Єрмоменко Едуард Анатолійович,

професор кафедри спеціальних дисциплін
та організації професійної підготовки
Факультету підготовки, перепідготовки та
підвищення кваліфікації працівників податкової міліції,
кандидат педагогічних наук, Заслужений працівник фізичної культури і
спорту України, майстер спорту України міжнародного класу,
Заслужений тренер України, Університет ДФС України

Відповідно до теорії і практики мотивації, яка обумовлює ієрархію потреб людини, безпека, поряд з фізіологічними потребами (в їжі, одязі тощо), є однією із головних потреб. Вона є невід'ємною характеристикою й умовою життя та діяльності особи, суспільства та держави. Практика показує, що забезпечення безпеки діяльності особового складу підрозділів правоохоронних органів ще не має належного рівня, оскільки щорічно гине та отримує тяжкі поранення, каліцтво, психічний розлад значна кількість працівників. Діяльність співробітників правоохоронних органів у більшості випадків пов'язана з небезпекою та стресовими ситуаціями. Особливість цієї небезпеки полягає в її постійній потенційній присутності. В одних випадках вона може передбачатись, а в інших – виникає раптово [1–3].

Можливість нападу на співробітника правоохоронних органів існує протягом усього часу патрулювання, чергування і, навіть, носіння форми та зброї. У будь-якому випадку працівник поліції зобов'язаний не уникати небезпеки, а, умовно кажучи, йти їй назустріч. Отже, в умовах складної криміногенної ситуації питання особистої безпеки працівників поліції є одним з найважливіших напрямків діяльності працівників правоохоронних органів України. Численні факти злочинних зазіхань на життя і здоров'я під час

виконання службових обов'язків потребують детальної розробки рекомендацій щодо забезпечення особистої безпеки працівників поліції.

Як зазначають фахівці-науковці Університету ДФС України В. Р. Біла, В. Л. Грищук, В. В. Чмелюк, і з цим доцільно погодитися, що особиста безпека співробітників правоохоронних органів – це система організаційно-правових, фізичних і тактико-психологічних заходів, що дозволяють забезпечити збереження життя та здоров'я працівника правоохоронних органів та підтримання високого рівня ефективності його професійних дій [4].

При цьому слід зауважити, що особиста безпека насамперед ґрунтується на достатньому рівні професійно-психологічної готовності працівників, коли вони налаштовані на найбільш доцільні, активні та рішучі дії в складних чи небезпечних для життя і здоров'я умовах виконання службових обов'язків. Крім того, особиста безпека є результатом реалізації комплексу заходів, спрямованих на зниження рівня професійного ризику до реально можливого мінімуму, що дозволяє гарантувати збереження життя і здоров'я, нормального психічного стану та дієздатності працівника поліції під час ефективного виконання оперативно-службових завдань. Особиста безпека працівників поліції вимагає підвищення рівня службової, бойової та психологічної підготовки, а також удосконалення матеріальної бази, забезпечення практичних підрозділів правоохоронної діяльності сучасними технічними засобами та озброєнням.

Здавна відомо, що сучасна злочинність вже стала занадто небезпечним суспільним явищем. Добре навчені і треновані злочинці, у багатьох випадках, чинять організовано-відчайдушний опір законним вимогам співробітникам правоохоронних органів. Сумним наслідком цього є те, що в практичній діяльності правоохоронних органів ще продовжують траплятися безглузді і непоправимі випадки загибелі та травматизму співробітників правоохоронних органів.

Серед численних завдань, які також несуть в собі ряд загроз та небезпечних факторів у службовій діяльності співробітників правоохоронних органів, патрульних поліцейських варто назвати такі: самостійне виявлення

правопорушень: під час патрулювання та в інших випадках, передбачених законодавством, звертає увагу на правопорушення з метою їх запобігання, припинення, документування і притягнення до відповідальності; припинення правопорушень: припиняє виявлені кримінальні та адміністративні правопорушення, застосовуючи для цього передбачені законодавством права і повноваження; у випадках та в спосіб, передбачені законодавством, розглядає справи про адміністративні правопорушення і застосовує заходи адміністративного впливу до правопорушників; затримання правопорушників та доставлення їх до підрозділів органів внутрішніх справ [5–10]. У випадках, визначених законодавством, здійснює затримання особи та її доставлення, а також застосовує інші заходи забезпечення провадження відповідно до законодавства; охорону місця події. З метою забезпечення подальшого розслідування вживає заходів щодо охорони та збереження місця події в первинному, незміненому стані до прибуття уповноважених осіб, зокрема слідчих оперативних груп; співпрацю з іншими структурними підрозділами органів внутрішніх справ.

Таким чином, специфіка службової діяльності співробітників правоохоронних органів полягає у високому рівні її небезпеки, оскільки функціонально така діяльність спрямована на протидію злочинності, припинення правопорушень, дотримання правопорядку. З цього виникає потреба забезпечення особистої безпеки співробітників правоохоронних органів, поліцейських патрульної поліції. Система державного гарантування особистої безпеки співробітника правоохоронних органів має становити собою сукупність максимальних гарантій та заходів, що на найвищому рівні всесторонньо забезпечують його право на життя та здоров'я. Особливу увагу має бути приділено інструктуванню, проходженню стажування, обміну досвідом із зарубіжними колегами, підвищенню рівня матеріального забезпечення співробітників правоохоронних органів, патрульних поліцейських, посилення психологічної готовності співробітників правоохоронних органів, поліцейських патрульної поліції до екстремальних

ситуацій тощо. Вироблення чіткої концепції професійної підготовки поліцейських кадрів засобами бойового хортингу дасть змогу покращити захист поліцейського під час виконання оперативно-службових завдань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біла В. Р., Єрмоєнко Е. А., Чмелюк В. В. Військово-патріотичне виховання школярів і студентів у процесі занять бойовим хортингом. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф.*, 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 242–254.

2. Бухтіяров О. А., Єрмоєнко Е. А., Грищук В. Л. Бойовий хортинг як система підготовки українського професійного воїна-патріота. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф.*, 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 126–139.

3. Грищук В. Л., Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної, функціональної підготовки студентів, курсантів і слухачів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів. *Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф.* 28-29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіт», [та ін.]. Київ, 2020. С. 537–544.

4. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг – професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України : монографія. Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Національна федерація бойового хортингу України. К : ГС «НФБХУ», 2020. 203 с.

5. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг у системі професійної підготовки співробітників правоохоронних органів. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф.*, 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. С. 28–40.

6. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як засіб оптимізації функціональної підготовки студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів. *Теорія і методика хортингу*. 2017. Вип. 8. С. 19–33.

7. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як засіб професійно-психологічної підготовки співробітників правоохоронних органів України : монографія. Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Нац. федерація бойового хортингу України. К : ГС «НФБХУ», 2020. 138 с.

8. Єрмоєнко Е. А. Комплексне використання потенціалу бойового хортингу для забезпечення національної безпеки України в умовах зовнішньої агресії. *Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі : зб. тез IV наук.-практ. інтернет-конф.*, 25-31 травня 2020 р., м. Ірпінь – м. Хмельницький / Мін-во фінансів України, Ун-т ДФС України [та ін.]. Хмельницький : Науково-дослідний центр митної справи, 2020. С. 18–23.

9. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – національний вид спорту України: метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. – К. : Паливода А. В., 2014. – 1064 с.

10. Параниця С. П., Єрмоєнко Е. А., Чмелюк В. В. Методи професійно-прикладної фізичної підготовки студентів і курсантів правоохоронних спеціальностей засобами бойового хортингу. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф.*, 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 462–477.

11. Чмелюк В. В., Єрмоєнко Е. А., Бондарчук В. В. Бойовий хортинг як чинник навчання і професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості. *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф.*, 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. С. 8–23.

Наукове видання

**ОСОБИСТА БЕЗПЕКА В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ,
ЯК ЗАПОРУКА ЯКІСНОГО ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ЗАВДАНЬ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КРУГЛОГО СТОЛУ
05 лютого 2021 року**

*Матеріали надруковані в авторській редакції.
За достовірність фактів, посилань, стилістичне та орфографічне оформлення
відповідальність несуть автори публікацій та їх наукові керівники.*

Здано до друку 12.11.2019. Формат 60x84x16
Папір офсетний № 1. Гарнітура «Timens New Roman»
Ум. друк.арк. 18,5
Тираж 70 примірників. Замовлення № 1056
Підготовлено до друку Видавничо-поліграфічним центром
Університету ДФС України
08200, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська обл., Україна

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК № 5104 від 20.05.2016